

33
2011

PARKINSON

Časopis SPOLEČNOSTI PARKINSON, o.s.

Tvář Společnosti Parkinson: *Gabriela Vránová*

Z obsahu

Rekondice aneb
nejste na to sami

Příběh
jednoho z nás,
tentokrát Johana

PARKINSON
společnost o.s.

Toto číslo je věnováno tématu: **REKONDICE A LÁZNĚ**

Z galerie osobností, které se staly tvářemi Společnosti Parkinson

V tomto čísle vám představujeme:

Gabrielu Vránovou: poetickou tvář parkinsoniků

Curriculum Vitae

Narodila se na Slovensku českému učiteli a slovensko-maďarské mamince. Otec byl profesorem češtiny a francouzštiny, ale především lyrickým básníkem. Vystudovala herectví na brněnské JAMU.

Více jak čtyřicet sezón byla členkou činoherního souboru pražského Divadla na Vinohradech. Patří k našim nejvýznamnějším herečkám především díky svému smyslu pro charakterní a dramatické herectví. Celý život se také věnuje recitaci, a tak se bez nadsázky dá nazvat **královnou české poezie**.

Kdybychom měli jmenovat tři nejvýznamnější divadelní role, okamžitě nás napadne Maryša, Nora, Plajznerka.

V rozhlasu a v dalších zvukových médiích natočila celou řadu pohádek, rozhlasových her, večerníčků. Přečetla stovky veršů, tisíce stránek četby na pokračování - Bílé noci, Čarovné prstýnky, Co život dal a vzal... Spolupracuje s významnými umělci - výtvarníky, hudebníky, spisovateli atd. Získala prestižní cenu Prix Bohemia za herecký rozhlasový výkon a Křišťálovou růži - nejvyšší ocenění v oblasti uměleckého přednesu.

Neopomenutelná je i její práce v dabingu, kde „spolupracovala“ s takovými hvězdami, jakými byly a jsou: M. Monroe, C. Deneuve, L. Taylor, J. Moraue.

Po svém otci podělila i talent spisovatelský. Uveřejnila desítky fejetonů, které se poté staly základem pro její knihu Magnetický vítr, která dosáhla už druhého vydání.

Již skoro tři desítky let učí na Pražské konzervatoři. Její syn Ondřej Kepka je herec a režisér, manžel Jiří Kepka je středoškolským profesorem matematiky.

V polovině minulého roku dokončila svůj životní projekt. Vyšlo DVD Království poezie herečky a recitátorky Gabriely Vránové, v němž se odráží její celoživotní vztah ke světové, ale především k české a slovenské poezii. Režie tohoto projektu se ujal Ondřej Kepka.

Parkinsonici jsou aktivní lidé, stát na ně myslí ale především slovy. Myslí si to herečka Gabriela Vránová. Podle ní si nezaslouží lítost, ale respekt.

Herečka a spisovatelka Gabriela Vránová je tvář Společnosti Parkinson od roku 2006. Nedávno s dalšími osobnostmi se v pražské Libuši účastnila slavnostního otevření denního stacionáře pro lidi trpící touto chorobou. Přednesla zde povídku Jakuba Demla Vlčí mák, kterou zakončila za hrobového ticha. Poté následoval dlouhý potlesk.

*Básník je skrytý
ve všech v nás,
jen míra milosti
je různá.*

Herečka parkinsonikům předala své DVD Království poezie. Tu má ráda odjakživa. „Žiji jí od dětství. Začínala jsem u školních básniček, u Josefa Václava Sládka, u Jana Nerudy. Poezii mi nikdy nikdo nezošklivil. Básničky a říkanky se mnou vždy byly a jsou všude,“ uvedla herečka.

Parkinsonici přijali hereččinu milovanou poezii vše. Podle ní se na ně v Česku myslí především pusou. Zatímco v sousedním Německu vydávají na svou léčbu asi jen 9 % svých měsíčních příjmů, v Česku jsou nuceni vydávat v průměru asi 40 %. „Nejde jen o starší lidi, Parkinson se bohužel běžně dotýká čtyřicátníků. Ve srovnání s chorobami, jako jsou Alzheimer nebo roztroušená skleróza, se o něm ví stále málo,“ uvedla paní Gabriela Vránová. Sama se o chorobě dozvěděla před lety - v malostranském kostele svatého Vavřince se účastnila několika charitativních koncertů pro parkinsoniky a stala se jednou z tvář Společnosti Parkinson.

„Všichni jsou velmi aktivní lidé, kteří se starají o tyještě postiženější,“ uvedla.

Stále vzpomíná na rodinného přítele a herce ostravského Národního divadla, Františka Šece. „Byl manželem mé nejbližší přítelkyně, Zorinky Rozsypalové, která zemřela letos v led-

nu, František už před dvěma lety. Byl to nejen herec, ale také výborný překladatel a spisovatel,“ řekla Gabriela Vránová. Nedočkal se vydání svého románu Sezona, pojednávajícím o divadelním životě. Herečka ji doporučuje všem, koho zajímá divadlo. „Viděla jsem Františka, jak ji svými rozechvělými parkinsonskými ručičkami dopisoval na stroji, jak se mu listy rozletěly a on je posbíral, i když už také málo viděl. Dokázal to, román dopsal a on vyšel,“ řekla Gabriela Vránová.

A proč si ji parkinsonici oblíbili?

Pamatuji si ji jako křehkou blondýnku, něžnou a zasněnou, už z dob, kdy mne maminka učila milovat divadlo, říká paní Květa Kánská, předsedkyně Společnosti v letech 2007-2008. Ale nejvíce ovlivnil můj život její vztah k poezii.

Mezi parkinsoniky ji přivedla jako recitátorku a dobrou známou, paní Jarmila Pohlová, pořadatelka koncertů k Světovému dni parkinsoniků. Kromě krásného vystoupení se vyznala ze vztahu k parkinsonikům na základě zmiňovaného dlouholetého přátelství s hercem Františkem Šecem, který trpěl touto nemocí, a ona ji tak poznala zblízka. Miluje poezii a básníky a divadlo... Je skvělá, opravdu skvělá..., dodává paní Květa. Je citlivá a umí oslovit jak nás parkinsoniky, tak ostatní.

Nemoci přlíší radosti nepřinášejí a poezie to může napravit. Téměř každý parkinsonik se alespoň jednou pokusil o báseň, obraz, povídku, píseň, tanec. Dokonce i dříve technokraticky zaměřených lidí. Jakoby snad na poslední chvíli chtěli uchopit to krásné v nás. A pozitivní myšlení a jiný úhel pohledu paní Vránové nám může jediné prospět. Děkujeme.

Když si na přítele Františka Šece, který zemřel ve věku 86 let, vzpomene a vidí kolem sebe své nové přátele z řad parkinsoniků, včetně jejich oblíbeného lékaře - neurologa prof. MUDr. Evžena Růžičku, naplňuje ji to optimismem. **„Přeji všem parkinsonikům Františkovu sílu, Františkovo nadání a Františkovu lásku k životu.“**

irena

*(Čerpáno ze soukromých zdrojů paní Gabriely Vránové.
Foto Ondřej Kepka; www.gabrielavranova.com
a www.kralovstvipoezie.cz)*